BEGROTING 2027

'27

Veiligheidsregio Drenthe

Inhoudsopgave

Inleiding 3

Meerjarenperspectief 5

Leeswijzer 6

Brandweerzorg 7

Crisisbeheersing 13

GHOR 16

Bedrijfsvoering 18

Financiële en algemene dekkingsmiddelen 21

Paragrafen 22
Inleiding 23
Weerstandsvermogen en risicobeheersing 24
Financiering 31
Verbonden Partijen 35
Bedrijfsvoering 36
Onderhoud kapitaalgoederen 37

Financiële begroting en meerjarenraming 2026 - 2029 38
Uitgangspunten begroting 38
Ontwikkelingen begroting 2027 38
Recapitulatie meerjarenraming 2026-2029 40
Gemeentelijke bijdragen 41
Geprognosticeerde balans en financiële kengetallen 42

Inleiding

De beleidsvisie 2025–2028 en het onderliggende risicoprofiel schetsen een beeld van de wereld om ons heen en de situatie waarin de organisatie VRD haar werk uitvoert. Deze plannen geven richting aan onze opgaven in 2027. Ze laten zien dat onze samenleving snel verandert, dat veiligheidsrisico's complexer worden en dat de verwachtingen van inwoners, partners en gemeenten hoog is.

Wat nu in deze begroting is opgenomen, betreft de keuzes en financiële gevolgen voor 2027 als onderdeel van een meerjarenperspectief. We verdelen op nadrukkelijk verzoek van het algemeen bestuur zowel het perspectief, de ontwikkelingen als de financiële effecten over meerdere jaren.

Uitgangspunten bij het vaststellen van de visie

Bij het vaststellen van beleidsvisie 2025-2028 was ons uitgangspunt helder: wij wilden de VRD voorbereiden op een samenleving die sneller verandert dan voorheen en waarin naast bekende risico's er ook complexere en minder voorspelbare risico's ontstaan. In de visie gaven wij richting aan hoe wij onze kerntaken toekomstbestendig willen organiseren. Daarbij keken we vooruit naar opgaven als de druk op vrijwilligers en personeel, toenemende natuurbrandrisico's, effecten digitalisering, mogelijke uitval van vitale voorzieningen en een veranderend zorglandschap. We rekenden erop dat deze ontwikkelingen zich door zouden zetten, maar niet in het tempo en met de impact die we inmiddels ervaren.

Ontwikkelingen gaan sneller dan verwacht

In 2027 zien we dat de werkelijkheid de verwachtingen overtreft. De druk op de vrijwillige brandweer neemt toe, digitale verstoringen zijn reëler en ingrijpender geworden en de verschuiving van de zorg naar de thuissituatie brengt nieuwe kwetsbaarheden met zich mee. Ook de schaarste op de arbeidsmarkt raakt alle organisatieonderdelen. Deze ontwikkelingen bevestigen de noodzaak van de lijnen die we de visie hebben uitgezet, maar maken óók dat we sommige stappen sneller, steviger of anders moeten zetten dan voorzien. Een belangrijk voorbeeld van een thema dat sneller is gaan bewegen dan voorzien, is maatschappelijke weerbaarheid. Hoewel dit al een pijler was in de beleidsvisie, hebben recente ontwikkelingen gevraagd om een extra versnelling. Hierdoor is het programma weerbaarheid opgezet en inmiddels in uitvoering.

Naast deze versnelling van ontwikkelingen zien we dat de uitvoering van ons primaire proces al kwetsbaar wás. Dit bleek ook uit het benchmarkonderzoek van Bureau Berenschot dat we in 2025 met het algemeen bestuur hebben gedeeld. Daaruit kwam naar voren dat de VRD zowel absoluut als relatief met lage kosten werkt, in het primaire proces én de overhead. Het budget van de VRD ligt lager dan gemiddeld, zowel in totale omvang als gecorrigeerd naar het aantal inwoners.

Begroting past niet meer bij de opgave

Deze ontwikkelingen, in combinatie met de door de benchmark aangegeven relatief smalle financiële marge, vergroten de noodzaak voor aanpassingen in de begroting. Financiële aanpassing is nodig om de basis op orde te houden, onze informatiepositie te versterken en onze opgave voor de Drentse samenleving uit te voeren. Daarbij worden nieuwe gemeenteraden direct na hun aantreden geconfronteerd met deze vraagstukken. Zij moeten vroeg in hun bestuursperiode keuzes maken over investeringen die cruciaal zijn voor veiligheid en continuïteit. Dit zijn lastige, maar noodzakelijke keuzes, zowel voor gemeenten als voor de VRD.

Voor 2027 betekent dit dat we in de begroting keuzes moeten maken die aansluiten op drie centrale constateringen:

- **Onze opgaven groeien sneller dan de beschikbare mensen en middelen**
  Dat vraagt om scherpe prioritering, slimme organisatie en investeren in vakmanschap, technologie en informatiepositie.
- **De samenleving rekent op meer dan incidentbestrijding alleen**
  Of het nu gaat om zorgcontinuïteit, voorbereiding op digitale ontwrichting of lokale veerkracht bij uitval van stroom: inwoners verwachten dat wij klaarstaan en gemeenten hierin ondersteunen.
- **De grote transities (energietransitie, vergrijzing, digitalisering en klimaatverandering) beïnvloeden onze veiligheidstaak direct**
  Hierdoor verschuift de focus meer naar preventie, informatiegestuurde veiligheid en netwerkgericht werken.

Meerjarenperspectief

Het dagelijks bestuur heeft aan deze begroting een meerjarenperspectief toegevoegd en stelt voor om de kosten voor inhoudelijke versterking te spreiden over de periode 2027 – 2030. Hiermee neemt zij haar verantwoordelijkheid richting de deelnemende gemeenten, waar financiële ruimte

Leeswijzer

In deze begroting 2027 maken we zichtbaar hoe we onze inzet aanscherpen in het licht van de actuele realiteit. We versterken waar nodig, versnellen waar het moet en maken keuzes die passen bij de verwachtingen van de Drentse samenleving. Zo blijven we trouw aan het uitgangspunt van de visie: anders kijken om toekomstbestendige veiligheid te blijven bieden.

Deze begroting kenmerkt zich door een overzichtelijk indeling: brandweerzorg inclusief de meldkamer, crisisbeheersing, GHOR en bedrijfsvoering. Dat lijken op het eerste gezicht vier afzonderlijke onderdelen. Er is echter een grote verwevenheid en in deze begroting is dat ook zichtbaar. De begroting schetst ontwikkelingen en beleidsvoornemens. Het dagelijkse werk van de VRD is niet allemaal in tekst terug te lezen.

Tot slot

Nieuwe dreigingen en uitdagingen leiden ertoe dat we keuzes maken in de context en dynamiek van het moment waarin deze keuzes nodig zijn. Deze context kan korte tijd later alweer heel anders zijn. We kijken daarom naar de grotere lijnen. Wij maken keuzes op het moment dat deze nodig zijn.

Brandweerzorg

**De brandweer in Drenthe is al generaties lang een vertrouwde en onmisbare schakel in onze samenleving. Vrijwilligers staan dag en nacht klaar om de veiligheid van onze dorpen en steden te waarborgen.
Dat systeem heeft ons veel gebracht, maar we lopen tegen grenzen aan. De uitdagingen voor brandweerzorg nemen toe door veranderende vrijwilligheid, door uitzonderlijke kostenstijgingen van brandweermaterieel en door een steeds complexer risicobeeld, onder andere als gevolg van klimaatverandering en de energietransitie. Deze ontwikkelingen komen niet abrupt, maar sluipen geleidelijk in onze dagelijkse praktijk. Hierdoor wordt het steeds noodzakelijker om gericht te investeren en mee te bewegen, zodat de brandweer haar cruciale rol ook de komende jaren kan blijven vervullen.**

Veranderende vrijwilligheid

De Drentse brandweer bestaat uit 36 brandweerposten, waarvan er 35 volledig draaien op vrijwilligers. Daarmee is onze brandweer in de kern een vrijwilligersorganisatie: zonder deze groep van ruim 750 betrokken inwoners zou brandweerzorg in Drenthe eenvoudigweg niet bestaan. Deze vrijwilligheid is al decennia de kracht van onze brandweerorganisatie en blijft ook in de toekomst de basis waarop wij onze paraatheid organiseren.

Maar de samenleving is veranderd: mensen werken flexibeler, hebben meer hobby's/activiteiten, zijn minder gebonden aan één locatie en de samenleving is individualistischer geworden. Daarmee verandert óók de vrijwilliger. De vrijwilliger van nu vraagt om meer flexibiliteit en meer ondersteuning vanuit de organisatie.

Om vrijwilligheid als basis te behouden, moeten wij als organisatie meebewegen. Wanneer wij dit niet doen, wordt het steeds minder vanzelfsprekend dat de brandweer op tijd komt. Ook verliezen we vrijwilligers of er komen onvoldoende nieuwe mensen bij. Dat betekent minder inzetbare en minder goed opgeleide mensen. De veiligheid van zowel onze eigen brandweermensen en de mogelijkheid om snelle, adequate en professionele hulp te verlenen komen daardoor onder druk te staan.

Brandweerzorg

Materieel strategische keuzes

Tegelijkertijd worden we geconfronteerd met materieel dat steeds duurder wordt. Specialistische voertuigen en uitrusting komen uit een nichemarkt waar de prijzen exponentieel zijn gestegen. Een duidelijk voorbeeld hiervan is de tankautospuit: in 2014 bedroeg de aanschafprijs circa €325.000, terwijl dit in 2027 is opgelopen tot €600.000. In slechts twaalf jaar tijd is de prijs daarmee bijna verdubbeld.

De huidige middelen voor vervanging zijn onvoldoende, terwijl modern materieel essentieel is om te voldoen aan de huidige wet- en regelgeving én om te kunnen inspelen op de risico's van vandaag: elektrische voertuigen, complexe bebouwing, gevaarlijke stoffen en de gevolgen van klimaatverandering.

Complexer risicobeeld

Verder zijn er de toenemende en veranderende maatschappelijke risico's die een steeds grotere rol spelen en leiden tot nieuwe uitdagingen. Veel ontwikkelingen sluipen er langzaam in, waardoor de gevolgen pas gaandeweg zichtbaar worden. De effecten van klimaatverandering zijn daar een duidelijk voorbeeld van. Het effect van de opwarming leiden tot langere en intensere periodes van droogte. Met als gevolg dat de kans op een grote natuurbrand steeds hoger wordt. Maar deze verschuiving in risico's voltrekt zich in kleine stappen over meerdere jaren. Ook de veranderingen in gebouwgebruik, de energietransitie en nieuwe technologie brengen risico's met zich mee die niet van de ene op de andere dag ontstaan, maar geleidelijk een steeds grotere impact krijgen op onze inzet. Deze gestaag groeiende complexiteit vraagt om blijvende waakzaamheid, moderne kennis en de capaciteit om risico's tijdig te herkennen en daarop te anticiperen.

Brandweerzorg

Toekomstbestendige brandweerzorg

De kern is duidelijk: het ijs is dun. Bij een gelijkblijvende begroting neemt de kwaliteit af. Vrijwilligheid verandert, materieel wordt duurder en risico's worden complexer. Zonder extra financiële aanpassingen nemen de risico's toe dat de brandweer later komt, stijgt de kans op fouten bij inzet en de persoonlijke veiligheid neemt af. In de begroting 2027 vragen wij daarom om de middelen die nodig zijn om de basis van onze brandweerorganisatie op orde te houden. Zodat onze vrijwilligers veilig kunnen werken, onze paraatheid op orde blijft en wij de Drentse samenleving ook de komende jaren de brandweerzorg kunnen bieden die zij mag verwachten.

Dit betekent concreet dat we in 2027 doorgaan met een aantal ontwikkelingen waar we in 2026 al mee zijn begonnen, zoals de ondersteuning van brandweervrijwilligers, 24/7 risicomonitoring en inzetondersteuning, en de herziening basisopleiding brandweermensen. Parallel aan deze ontwikkelingen gaan we in 2027 concreet met het volgende aan de slag en lopen deze door in de jaren erna.

Verstevigen fundament

We leggen in 2027 de focus op het terugbrengen van stevigheid in de brandweerorganisatie. Dit betekent dat vakbekwaamheid op orde komt en we meer ruimte creëren om ondersteuning te bieden aan de posten. Daarnaast spelen we in op differentiatie en maatwerk voor vrijwilligers, zodat zij hun rol goed kunnen vervullen. Het fundament bestaat uit betrouwbare processen, adequaat materieel en een informatievoorziening die opleiden en oefenen optimaal ondersteunt.

Prioritering binnen Risicobeheersing

In 2026 is Risicobeheersing een samenwerking gestart met Sqale om de risico's uit het regionaal risicoprofiel te prioriteren. Op basis van deze prioritering willen we de beschikbare capaciteit binnen het team gerichter toedelen. In 2027 leggen we deze capaciteitsverdeling, gekoppeld aan de gekozen risicoprioriteiten, ter besluitvorming voor aan het bestuur van de VRD. Het bestuur bepaalt vervolgens op welke risico's en via welke vormen van beïnvloeding wordt ingezet. Dit kan onder meer via voorlichting, advies, toezicht en handhaving, regelgeving, communicatie richting eigenaren, kennisdeling en handelingsperspectief voor de incidentbestrijding.

Klimaatadapatie/natuurbrandbeheersing

In 2027 investeren we gericht in het borgen van de vakbekwaamheid van onze natuurbrandeenheden. Met de extra middelen versterken we opleiding, training en toetsing, zodat de teams beschikken over de benodigde kennis en vaardigheden om effectief en veilig op te treden bij natuurbranden. Daarmee lopen we de achterstand in.

Duurzaamheid

In 2027 wordt duurzaamheid nog meer gekoppeld aan onze primaire veiligheidsopgaven. Dat wordt in de praktijk zichtbaar doordat oefeningen vaker gaan over hitte, natuurbrand en uitval van voorzieningen. Verder gaat crisiscommunicatie meer klimaat specifieke boodschappen bevatten en risicoanalyses worden uitgebreid met klimaat- en energietransitierisico's. Ook onze gebouwen, voertuigen en ICT worden stap voor stap ingericht op extremere omstandigheden en grotere afhankelijkheden. Zo wordt duurzaamheid onderdeel van de manier waarop we veiligheid leveren.

Brandweerzorg

Huisvesting

In 2027 maken wij de slag van visie naar uitvoering. Huisvesting wordt expliciet gepositioneerd als een beleidsinstrument dat direct bijdraagt aan de kerntaken van de VRD en aan de weerbaarheid van organisatie en samenleving. Dit doen wij in nauwe samenwerking met de Drentse gemeenten. In 2026 is het onderzoek naar de toekomst van de huisvesting van de brandweer in Drenthe gestart. De brandweerposten functioneren als kritische bedrijfsmiddelen die direct bijdragen aan de vitaliteit van de posten en daarmee aan de continuïteit van de brandweerzorg. In 2027 ronden wij dit onderzoek af en vertalen we de resultaten naar concrete keuzerichtingen die ter besluitvorming worden voorgelegd aan het bestuur van de VRD. Het aflopen van de erfpachtconstructie van acht brandweerposten per 1 januari 2029 vormt hierbij een onlosmakelijk onderdeel.

Meldkamer Noord-Nederland

De meldkamer is een noodzakelijk en onmisbaar onderdeel van onze organisatie. Zonder een goed functionerende meldkamer staan er geen brandweervoertuigen voor de deur, is er geen aansturing tijdens incidenten en ontbreekt de basis voor effectief crisismanagement. Alles wat we doen binnen crisisbeheersing en brandweer begint hier. Het in stand houden van een betrouwbare meldkamer is daarmee geen vanzelfsprekendheid, maar een kritieke randvoorwaarde voor onze slagkracht.

Binnen 3Noord, de samenwerking tussen de drie noordelijke veiligheidsregio's, dragen we samen de verantwoordelijkheid voor de meldkamer. In 2025 is vastgesteld dat de 24/7 paraatheid op de meldkamer op orde is. In de begroting 2026 hebben de drie veiligheidsregio's vervolgens gezamenlijk de noodzakelijke aanpassingen gedaan om de bezetting van centralisten en CaCo's goed te borgen.

Brandweerzorg

De meldkamer zelf is echter een technologisch complex systeem. Zij opereert in een netwerk van verschillende diensten, 10 meldkamers en 25 veiligheidsregio's, waarin intensieve samenwerking noodzakelijk is en waar technologische ontwikkelingen zich snel opvolgen. Die samenwerking is maximaal, maar kost ook tijd. Daardoor ontstaat er spanning tussen het dagelijks leveren van 24/7-dienstverlening en het up-to-date houden van systemen, processen en onderlinge afstemming.

Hoewel de meldkamer operationeel 24/7 op orde is, ontbreekt het ons aan ontwikkelcapaciteit om óók op de lange termijn op orde te blijven. Dat maakt de meldkamer kwetsbaar: niet vanwege de inzet, maar vanwege het ontbreken van ruimte om vooruit te kijken, tijdig aan te haken bij landelijke en regionale ontwikkelingen en mee te bewegen met technologische vernieuwing. Dat vraagt om structurele en tijdige investeringen.
Omdat het gaat om langjarige, kostbare en technisch complexe trajecten, moeten we nu werken aan vervanging en doorontwikkeling om de continuïteit voor de komende jaren te waarborgen.

Dit betekent voor 2027 concreet het volgende:

Versterking en doorontwikkeling
Vanaf 2027 wordt de benodigde structurele dekking opgenomen in de begroting. In 2027 wordt 3,3 fte geworven om de voorgestelde versterking en doorontwikkeling van de meldkamerfunctie daadwerkelijk te kunnen uitvoeren. Deze uitbreiding biedt de noodzakelijke armslag om de meldkamer toekomstbestendig te maken en om aan te blijven sluiten bij de technologische en organisatorische eisen die aan ons gesteld worden. De lasten van deze extra inzet worden verdeeld over de drie veiligheidsregio's.

Brandweerzorg

Financiën Programma Brandweerzorg

		Jaarrekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Programma Brandweerzorg							
Incidentbestrijding	Baten	9	7	7	7	7	7
Techniek en Logistiek	Baten	42	22	37	37	37	37
Huisvesting	Baten	82	59	69	69	69	69
MNN	Baten	0	65	215	215	215	215
Investeringen	Baten	225	119	119	119	119	119
Saldo baten	**Saldo**	**358**	**272**	**447**	**447**	**447**	**447**
Incidentbestrijding	Lasten	-11.581	-11.634	-12.032	-12.214	-12.393	-12.579
Operationele informatievoorziening	Lasten	-232	-225	-238	-373	-373	-373
Techniek en logistiek	Lasten	-3.359	-3.074	-3.463	-3.463	-3.463	-3.463
Vakbekwaamheid	Lasten	-4.942	-4.252	-5.036	-5.589	-5.795	-6.045
Risicobeheersing	Lasten	-2.502	-2.552	-2.612	-2.612	-2.812	-3.112
Huisvesting	Lasten	-711	-531	-922	-922	-922	-922
MNN	Lasten	-791	-867	-1.128	-1.169	-1.213	-1.260
Investeringen	Lasten	-4.077	-4.478	-4.687	-4.903	-4.952	-5.002
Saldo Lasten	**Saldo**	**-28.194**	**-27.613**	**-30.119**	**-31.245**	**-31.924**	**-32.756**
Totaal programma Brandweerzorg		**-27.836**	**-27.341**	**-29.672**	**-30.798**	**-31.477**	**-32.309**

Toelichting bij de tabel:

- De kapitaalslasten nemen toe in overeenstemming met eerdere afspraken.
- Door ontwikkeling van loonkosten nemen de kosten voor MMN en Incidentbestrijding toe
- Kosten voor huisvesting voor de posten in de gemeente Tynaarlo zijn toegevoegd
- Kosten voor de impuls ontwikkeling van het programma brandweerzorg zijn opgenomen

Hier wordt ter informatie kort opgesomd welke kosten onder de verschillende posten worden verantwoord:

- Onder Incidentbestrijding worden de kosten van de vrijwilligers en de medewerkers op de meldkamer verantwoord.
- Onder Operationele informatievoorziening zijn de kosten opgenomen voor soft- en hardware voor navigatie en paraatheidsystemen.
- Onder Techniek en logistiek staan de kosten voor het onderhoud materieel.
- Onder Vakbekwaamheid staan de kosten voor het opleiden en oefenen van het repressieve brandweerpersoneel.
- Onder Risicobeheersing worden de kosten verantwoord voor (brand)veilig leven. De kosten bestaan uit het geven van voorlichting onder meer op scholen en het voeren van campagnes, zoals de Bock-campagne.
- Onder Huisvesting worden de kosten verantwoord voor het beheer en onderhoud van de verschillende brandweerposten, voor zover dat de verantwoordelijkheid is van de VRD als gebruiker.
- Onder MNN wordt ons aandeel in de kosten voor de Meldkamer Noord Nederland verantwoord.
- Onder de Investeringen worden de kosten van vervanging van het materieel verantwoord.
- Onder Huisvesting worden de kosten verantwoord voor het beheer en onderhoud van de verschillende brandweerposten, voor zover dat de verantwoordelijkheid is van de VRD als gebruiker.
- Onder de Investeringen worden de kosten van vervanging van het materieel verantwoord.

Crisisbeheersing

De samenleving verwacht dat overheden en crisisorganisaties risico's en incidenten tijdig signaleren en hier snel, zorgvuldig en continu op anticiperen. Door maatschappelijke ontwikkelingen doen zich steeds vaker zogenoemde sluimerende crises en ongekende crises voor: situaties die zich geleidelijk ontwikkelen en waarbij vroege signalen al zichtbaar zijn, maar niet altijd direct als crisis worden herkend. Juist in de koude en lauwe fase liggen belangrijke kansen om ontwikkelingen te volgen, risico's te duiden en waar nodig tijdig voorbereidende maatregelen te treffen.

Tegelijkertijd verandert de context waarin crisisbeheersing plaatsvindt in hoog tempo. Veiligheidsvraagstukken worden complexer en ontwikkelingen volgen elkaar sneller op. Dit betekent dat we vanuit alle disciplines binnen de crisisbeheersing inspelen op deze ontwikkelingen.

Concreet betekent dit het volgende voor 2027:

Informatiegestuurde veiligheid
Crisisbeheersing ondersteunt naast de crisisorganisatie in toenemende mate ook externe partners, zoals de provincie Drenthe en de GGD. Het Veiligheidsinformatie Knooppunt (VIK) voert daarnaast steeds vaker omgevingsanalyses uit op specifieke thema's. Door geverifieerde data te combineren tot actuele veiligheidsbeelden worden risico's eerder gesignaleerd en is de organisatie beter bestuurlijk en operationeel voorbereid op crises en incidenten.

Informatie en informatiebronnen zijn voortdurend in ontwikkeling. Internationale en nationale ontwikkelingen volgen elkaar in hoog tempo op. Het VIK beschikt momenteel niet over een 24/7-bezetting. Er wordt daarom onderzocht hoe een structurele 24/7-informatievoorziening kan worden ingericht, zodat de organisatie ook in koude, lauwe en warme fasen van incidenten optimaal wordt ondersteund.

Met deze doorontwikkeling investeren we in een moderne en toekomstbestendige crisisorganisatie die besluitvorming steeds meer baseert op actuele, betrouwbare en geduide informatie.

Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg (UKB)
Het UKB is een samenwerking tussen gemeenten op een aantal kernfuncties binnen het crisismanagement onderdeel bevolkingszorg. Gemeenten gaan op dit onderdeel samenwerken onder regie én kwaliteitsbewaking van het algemeen bestuur van de VRD. Met de implementatie wordt zorgvuldig gebouwd aan een stabiele, duurzaam bezette crisisorganisatie en tegelijkertijd de benodigde organisatorische en financiële randvoorwaarden geborgd.

Een deel van de acht kernfuncties van bevolkingszorg wordt dit jaar geïmplementeerd. Deze functies vormen de ruggengraat van de operationele aansturing en zijn essentieel om de nieuwe werkwijze binnen de crisisorganisatie te kunnen laten functioneren. In deze fase wordt de basis gelegd voor opleiding, voorbereiding en aansluiting op de overige kolommen.

Crisisbeheersing

Naast de bovenstaande stappen, blijven we in 2027 maximaal inzetten op de volgende ontwikkelingen:

Planvorming
Binnen de planvorming zijn de landelijke ambities op dit terrein groot. Dat is begrijpelijk en passend binnen de maatschappelijke context waarin we opereren. Zowel landelijk als binnen 3Noord werken we intensief samen aan dit onderwerp. Van Drenthe wordt verwacht dat zij hieraan actief bijdraagt, zodat landelijke planvorming ook herkenbaar en toepasbaar is voor de regio's.

Tegelijkertijd vraagt ieder landelijk vastgesteld plan om een zorgvuldige implementatie en vertaling naar de Drentse situatie. Daarbij ligt de nadruk op de doorleving en toepasbaarheid van plannen, onder meer door deze te verbinden met opleiden, trainen en oefenen

Versterken vakmanschap
In 2027 ligt de nadruk op het versterken van vakmanschap én veerkracht van de crisisorganisatie. De ingezette vernieuwing binnen multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen (MOTO) wordt doorgezet.

Continuïteit van de crisisorganisatie
De crisisorganisatie is een lerende organisatie die zich continu ontwikkelt op basis van evaluaties, oefenresultaten en kwaliteitsrapportages. In 2026 hebben we vastgesteld dat blijvende investering in een stevige en solide basis noodzakelijk is. Zo zorgen we dat de organisatie niet alleen effectief kan optreden bij flitscrises, maar ook voorbereid is op langdurige, complexe en ongekende crisissituaties. Het doel is een crisisorganisatie die, ook onder langdurige druk en beperkte personele inzet, betrouwbaar, wendbaar en uitvoerbaar blijft.

Evalueren en leren
In 2027 blijven we projectmatig werken aan de verbeteropgaven die voortkomen uit o.a. verschillende evaluaties en rapportages. Daarnaast geven we uitvoering aan het geactualiseerde crisisplan. Eén van de doorontwikkel opgaven daarin betreft de verdere invulling van het grensliaison-schap met Duitsland, waarmee we de grensoverschrijdende samenwerking versterken.

Crisisbeheersing

Financiën Programma Crisisbeheersing

		Jaarrekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Programma Crisisbeheersing							
Crisisbeheersing	Baten	2.105	1.861	1.750	1.750	1.750	1.750
Saldo baten	**Saldo**	**2.105**	**1.861**	**1.750**	**1.750**	**1.750**	**1.750**
Crisisbeheersing	Lasten	-2.623	-2.380	-3.251	-3.488	-3.448	-3.448
Saldo lasten	**Saldo**	**-2.623**	**-2.380**	**-3.251**	**-3.488**	**-3.448**	**-3.448**
Totaal programma Crisisbeheersing		**-518**	**-519**	**-1.501**	**-1.738**	**-1.697**	**-1.698**

Toelichting bij de tabel:
- Door ontwikkeling van loonkosten nemen de kosten voor crisisbeheersing toe
- Kosten voor uitvoering UKB zijn aan dit programma toegevoegd
- Verlaging van de korting op de rijksbijdrage (Bdur) is verwerkt

Hier wordt ter informatie kort opgesomd welke kosten onder de verschillende posten worden verantwoord:
- Onder het programma Crisisbeheersing worden de kosten verantwoord voor het in stand houden van de Drentse crisisorganisatie. Bijvoorbeeld de kosten voor de systeemtest en oefenen in de veiligheidsketen.
- De van het Rijk ontvangen middelen voor de Versterking Crisisbeheersing.

GHOR

De GHOR is de schakel tussen zorg en veiligheid en speelt een belangrijkere rol nu crises complexer worden en de zorgketen onder druk staat. Een weerbare zorg is essentieel voor een weerbare samenleving: ook in moeilijke omstandigheden moet toegang tot goede zorg blijven bestaan. Daarom werkt de GHOR nauw samen met zorginstellingen, gemeenten en veiligheidsregio's, zowel binnen Drenthe als in 3Noord-verband.

De vraag naar inzet van de GHOR groeit. Zorgpartijen zijn versnipperd, werken onder verschillende wetten en hebben meer behoefte aan ondersteuning. Tegelijkertijd neemt de druk op het acute zorgsysteem toe en groeit het belang van maatschappelijke weerbaarheid. De GHOR helpt organisaties om crisisbewust te worden, plannen te maken en te oefenen, zodat de zorgketen als geheel sterker wordt.

Daarbij is het team al langere tijd structureel te klein om alle wettelijke taken goed en duurzaam uit te voeren. Daarom is versterking nodig. In aanvulling op de uitbreiding die in 2026 is gevraagd, die in de begroting 2027 wordt gecontinueerd, wordt vanuit een meerjarenperspectief voorgesteld om in 2028 het team uit te breiden met een aanvullende fte. Deze gefaseerde groei is noodzakelijk om de wettelijke taken te blijven vervullen en het zorgnetwerk professioneel te laten ondersteunen.

GHOR

Dit betekent voor 2027 dat we verder gaan met de volgende ontwikkelingen:

Weerbaarheid
De GHOR vervult een belangrijke rol tussen zorgsector en veiligheidsregio's, maar de toenemende taken drukken zwaar op het kleine team. Een weerbare zorgketen is essentieel voor maatschappelijke weerbaarheid; hiervoor wordt intensiever samengewerkt binnen 3Noord en met zorginstellingen. De GHOR ondersteunt zorgorganisaties met bewustwording, crisisbeleidstrainingen en het opstellen van crisisplannen, zodat zorgcontinuïteit ook onder extreme omstandigheden gewaarborgd blijft.

Informatiemanagement
Door snelle digitalisering is sterk informatiemanagement onmisbaar. Via centrale gegevensdeling ontstaat een actueel en gedeeld beeld voor alle partners, wat besluitvorming versnelt. Nieuwe systemen zoals LCMS-GZ en KCR2 versterken dit zowel in koude als warme fase. De GHOR levert een taakspecifieke bijdrage aan informatiegestuurde veiligheid, zoals die bij crisisbeheersing beschreven is.

Financiën Programma GHOR

bedragen x € 1.000		Jaarrekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Programma GHOR							
GHOR	Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo baten	**Saldo**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
GHOR	Lasten	-1.547	-1.793	-1.814	-1.999	-2.075	-2.154
Saldo lasten	**Saldo**	**-1.547**	**-1.793**	**-1.814**	**-1.999**	**-2.075**	**-2.154**
Totaal programma GHOR		**-1.547**	**-1.793**	**-1.814**	**-1.999**	**-2.075**	**-2.154**

Toelichting bij de tabel:
- Door ontwikkeling van loonkosten nemen de kosten voor de GHOR toe, in de kosten voor 2028 is de toename van de formatie met 1 fte meegenomen.

Hier wordt ter informatie kort opgesomd welke kosten onder de verschillende posten worden verantwoord:
- Onder de GHOR staan de kosten voor de dienstverleningsovereenkomst met de GGD.

Bedrijfsvoering

De brandweer, crisisorganisatie en meldkamer, moeten altijd kunnen blijven werken, ook als er druk is of er onverwachte situaties ontstaan. Bedrijfsvoering helpt daarbij: het zorgt voor rust, duidelijkheid en goede ondersteuning. Zo kunnen collega's veilig en professioneel hun werk doen.

Onze mensen zijn de dragers van het werk: hun vakmanschap, hun inzetbaarheid en hun duurzame (mentale) gezondheid bepalen de kwaliteit van onze dienstverlening. Daarom vraagt bedrijfsvoering voortdurende aandacht voor behoud van medewerkers, het versterken van wendbaarheid en het voorkomen van uitval. We investeren structureel in duurzame inzetbaarheid, vitaliteit, professionele ontwikkeling en een werkomgeving die veiligheid en duidelijkheid biedt. Zo houden we de inzetbaarheid hoog en het ziekteverzuim laag. In een waardegedreven organisatie als de VRD betekent dit ook: blijven investeren in cultuur, samenwerking en een manier van werken die meegaat met veranderende regelgeving, maatschappelijke opgaven en de behoeften van onze collega's die ondertussen uit 4 verschillende generaties komen.

Voor 2027 bouwen we verder op deze koers. Hieronder worden de opgaven samengevat zoals ze in 2027 zichtbaar worden in de praktijk:

Bedrijfscontinuïteit
We zorgen dat de VRD onder alle omstandigheden kan blijven functioneren. Kernprocessen worden robuust ingericht, kennis wordt breder belegd en we kunnen snel opschalen wanneer dat nodig is. We kiezen bewust voor betrouwbare leveranciers en systemen.

Betrouwbare informatievoorziening
We versterken de digitale basis met duidelijk eigenaarschap van kernsystemen, beter beheerde data en ondersteuning van teams bij hun informatieorganisatie. Er is een actieve bijdrage aan informatiegestuurde veiligheid van team crisisbeheersing. In dit vakgebied spelen geopolitieke ontwikkelingen en de groeiende afhankelijkheid van grote techbedrijven nadrukkelijk een rol: onze informatievoorziening moet veilig, stabiel en adaptief blijven. Tegelijk groeien we door naar kennisgedreven werken, waarbij data en technologie (waaronder AI) verantwoord worden benut. Digitale veiligheid en privacy blijven randvoorwaarden.

Bedrijfsvoering

Vakmanschap en duurzame inzetbaarheid
We investeren in een gezonde en veilige werkomgeving, zodat medewerkers wendbaar, vakbekwaam en duurzaam inzetbaar blijven. Bedrijfsvoering zorgt voor de randvoorwaarden zodat iedereen zijn werk professioneel en met plezier kan uitvoeren.

Integraal voldoen aan wet- en regelgeving
Wet- en regelgeving grijpt steeds dieper in op het primaire proces van de VRD en daarmee op de rol die bedrijfsvoering vervult. In 2027 hebben we te maken met de effecten en implementatie van onder andere cyberbeveiligingswetgeving, de Baseline Informatiebeveiliging Overheid 2.0, AI Acte, AVG en de nieuwe archiefwet.

Slim en voorspelbaar organiseren
Door schaarste aan mensen en middelen richten we ons op eenvoudige processen, duidelijke kaders en het slim inzetten van technologie en data. Niet als doel op zich, maar om focus, voorspelbaarheid en professionaliteit te vergroten.

Duurzaam en maatschappelijk verantwoord handelen
Duurzaamheid wordt verder geïntegreerd in onze besluitvorming. We maken alternatieven zichtbaar, wegen maatschappelijke waarde mee en borgen duurzame werkwijzen in processen, systemen en inkoop.

Weerbaar Drenthe
Maatschappelijke weerbaarheid is een belangrijk onderdeel van onze opgaven. We trekken hierin samen op met gemeenten en andere partners. Het vergroten van weerbaarheid is namelijk een gezamenlijke opgave: van overheid, veiligheidsregio's, gemeenten, bedrijven, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties én inwoners. Deze gezamenlijke inspanning hebben we gegoten in een programma dat organisatiebreed wordt gedragen. Waar in 2026 de nadruk lag op voorbereiding, richten we ons in 2027 op verdere verankering. De structuren staan, de samenwerkingen werken en maatschappelijke weerbaarheid wordt steeds meer onderdeel van de dagelijkse praktijk van organisaties én inwoners. Rijksfinanciering ondersteunt de inzet in 2027.

Bedrijfsvoering

Financiën Programma Bedrijfsvoering

bedragen x € 1.000		Jaarrekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Programma Bedrijfsvoering							
ICT	Baten	0	225	225	225	225	225
Organisatie	Baten	286	365	206	206	206	206
Huisvesting	Baten	1.019	949	1.029	1.029	1.029	1.029
Algemene personeelskosten	Baten	218	0	68	68	68	68
Weerbaarheid	Baten	180	0	440	440	440	440
Regietafel Nieuwkomers	Baten	621	782	925	925	925	925
Saldo baten	**Saldo**	**2.324**	**2.321**	**2.893**	**2.893**	**2.893**	**2.893**
ICT	Lasten	-1.667	-2.076	-2.173	-2.173	-2.173	-2.173
Organisatie	Lasten	-5.304	-6.398	-6.007	-6.125	-6.224	-6.305
Huisvesting	Lasten	-2.163	-1.970	-2.135	-2.135	-2.135	-2.135
Algemene personeelskosten	Lasten	-2.341	-1.476	-1.021	-1.021	-1.021	-1.021
Weerbaarheid	Lasten	-85	-390	-440	-440	-440	-440
Regietafel Nieuwkomers	Lasten	-621	-771	-924	-924	-924	-925
Saldo lasten	**Saldo**	**-12.181**	**-13.080**	**-12.701**	**-12.819**	**-12.918**	**-12.999**
Totaal programma Bedrijfsvoering		**-9.857**	**-10.759**	**-9.808**	**-9.926**	**-10.025**	**-10.106**

Toelichting bij de tabel:
- Door ontwikkeling van loonkosten nemen de kosten voor de bedrijfsvoering toe.

Hier wordt ter informatie kort opgesomd welke kosten onder de verschillende posten worden verantwoord:
- Onder de kosten van ICT worden de kosten verstaan voor het beheer, onderhoud en vervanging van de informatiesystemen.
- Onder Organisatiekosten zijn de facilitaire kosten, landelijke contributies, kosten salaris- en financieel systeem verantwoord.
- Onder Personeel worden de overige personeelskosten verantwoord.
- De projecten Regietafel Nieuwkomers en Weerbaarheid zijn onderdeel van dit programma

Financiële en algemene dekkingsmiddelen

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de dekkingsmiddelen die de VRD ter beschikking staan voor de uitvoering van de taken. Het betreft hier de gemeentelijke en de rijksbijdrage. Onder de post overige kosten is opgenomen de nog aan producten toe te wijzen compensatie voor prijsontwikkeling.

bedragen x € 1.000		Jaarrekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Dekkingsbronnen							
Gemeentelijke bijdrage	Baten	33.583	35.641	37.871	40.491	42.457	44.542
Bdur	Baten	6.505	5.515	5.910	5.910	5.910	5.910
Overige inkomsten	Baten	200	200	281	281	281	281
Saldo baten	**Saldo**	**40.288**	**41.356**	**44.062**	**46.682**	**48.648**	**50.733**
Overige kosten	Lasten	-270	-193	-1.066	-2.138	-3.082	-4.056
Heffing vennootschapsbelasting	Lasten		0	0	0	0	0
Onvoorzien	Lasten		0	0	0	0	0
Saldo lasten	**Saldo**	**-270**	**-193**	**-1.066**	**-2.138**	**-3.082**	**-4.056**
Totaal aan dekkingsbronnen		**40.018**	**41.163**	**42.996**	**44.544**	**45.566**	**46.678**

Toelichting bij de tabel:

- De gemeentelijke bijdrage neemt toe op basis van loon- en prijsstijgingen en de extra benodigde investering ten behoeve van het programma Brandweerzorg en UKB.
- De post overige kosten zoals hierboven aangegeven bevat de nog niet verdeelde middelen voor loon- en prijsontwikkeling.

Paragrafen

Paragrafen

1. Inleiding

De van toepassing zijnde paragrafen op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording voor de VRD zijn:
- Weerstandvermogen en risicobeheersing
- Financiering
- Verbonden partijen
- Bedrijfsvoering
- Onderhoud kapitaalsgoederen

De paragrafen Grondbeleid en Lokale heffingen zijn niet van toepassing voor de VRD.

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft de relatie aan tussen de risico's waar geen maatregelen voor zijn getroffen en de weerstandscapaciteit die de gemeenschappelijke regeling heeft om de niet begrote kosten op te vangen.

De paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing is als volgt opgebouwd:

- Risicobeleid
- Weerstandscapaciteit
- Risico-inventarisatie per 31 december 2025
- Weerstandspositie
- Kengetallen

2.1 Risicobeleid

De werkgroep GRIP op GR-en, bestaande uit Drentse griffiers en VDG-bestuur, heeft de notitie 'Samen werken voor Drenthe' opgesteld. In de notitie, die vanaf 2022 van toepassing is voor de gemeenschappelijke regelingen, worden ten aanzien van de weerstandsparagraaf de volgende werkafspraken gemaakt:

1. Weerstandscapaciteit is aanwezig bij de deelnemers en in beperkte mate bij de gemeenschappelijke regeling.
2. Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijk regelingen vermeldt in de begroting het verschil tussen benodigd en beschikbaar weerstandsvermogen in totaal en naar rato voor de afzonderlijke deelnemers.
3. Een algemene reserve is toegestaan om ontwikkelingen in het loon- en prijspeil af te dekken, met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar.
4. Als de verwachting is dat de ontwikkelingen in het loon- en prijspeil boven de maximale omvang van 2,5% uitkomt, is afwijken van de richtlijn van 2,5% mogelijk. Hiervoor doet het DB van de gemeenschappelijke regeling een gemotiveerd voorstel aan het algemeen bestuur.
5. Het bedrag boven het vastgestelde maximum van de algemene reserve, vloeit naar rato van de deelnemersbijdrage terug naar de deelnemers.

De Veiligheidsregio Drenthe heeft deze afspraken in zijn geheel overgenomen en uitgevoerd.

Paragrafen

2.2 Weerstandscapaciteit

Voor het berekenen van de weerstandscapaciteit mag op basis van de richtlijnen van het Gemeenschappelijk financieel Toezichtkader (GTK) alleen de Algemene Reserve worden meegenomen.

De weerstandscapaciteit geeft aan in welke mate de VRD in staat is de risico's in financiële zin op te vangen. Op basis van de notitie "Samen werken voor Drenthe" heeft de Algemene Reserve van de VRD een bestemming gekregen en kan deze alleen worden ingezet voor het opvangen van loon- en prijsontwikkelingen.

De VRD heeft daardoor zelf geen beschikbaar weerstandsvermogen. De hoogte van de reserve loon- en prijsontwikkelingen bedraagt maximaal 2,5% van de totale begrote lasten, zijnde 2,5% van € 48.951.000 wat overeenkomt met een bedrag van € 1.224.000.

In onderstaande tabel is de verwachtte stand van de reserves voor 2027 voor weergegeven:

Bestemmingsreserves	Beginbalans	Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans
	1-jan-27			31-dec-27
Reserve loon- en prijsontwikkeling	552.263	0	0	552.263
Reserve Versterking Crisisbeheersing	1.357.955	410.737	209.200	1.559.492
Reserve Goed Werkgeverschap	1.152.480	0	0	1.152.480
Saldo bestemmingsreserves	**3.062.698**	**410.737**	**209.200**	**3.264.235**

Paragrafen

2.3 Risico-inventarisatie voor 2027

Risico	Risicokans	Impact	Bedrag
Algemeen			
Klimaateffecten	zeer groot	zeer groot	1.125.000
Beschikbaarheid en prijs van energie	gemiddeld	groot	375.000
Arbeidsmarktproblematiek	gemiddeld	groot	375.000
Financieel/economisch			
Loonontwikkelingen boven compensatie	gemiddeld	gemiddeld	150.000
Prijsontwikkelingen boven compensatie	gemiddeld	gemiddeld	150.000
Onverwachte ontwikkeling groot brandweermaterieel	zeer groot	groot	675.000
Rentebeeld Europese Centrale Bank (ECB)	klein	groot	225.000
Huisvesting			
Ontwikkelingen huisvesting	gemiddeld	gemiddeld	150.000
ICT en informatievoorziening			
Digitale verstoring/Cybercrime	groot	groot	525.000
Brandweer			
Verstoring van het huidige opleiding- en oefenensysteem	gemiddeld	groot	375.000
Bovenmatige aantal grotere incidenten	klein	groot	225.000
Niet gedekte risico's voor de brandweermensen	gemiddeld	groot	375.000
Totaal risico's			**4.725.000**

Uit bovenstaande tabel blijkt dat alle risico's zijn gewogen naar de kans dat ze zich kunnen voordoen en de financiële impact die ze voor de VRD kunnen hebben. Op geld gewaardeerd betekent dit een bedrag van € 4.725.000. Bij het inventariseren van de risico's hebben wij het voorzichtigheidsprincipe in acht genomen. Dit betekent dat wij rekening houden met alle mogelijke risico's op balansdatum. Risico's doen zich normaal gesproken niet gelijktijdig voor.

Paragrafen

Risico's algemeen

Klimaateffecten
De ontwikkelingen in het klimaat hebben invloed op de primaire processen van de brandweer. Het risico op grotere calamiteiten als gevolg van klimaatontwikkelingen neemt toe, wat zorgt voor extra inzet van vrijwilligers en middelen. Langdurige inzet heeft effect op de inzetbaarheid van personeel en de continuïteit van de operationele leiding. Deze staan al onderdruk en komen hierdoor verder onder druk te staan. Bij de inzet van de brandweer op deze grotere calamiteiten staat daarnaast het reguliere proces onder druk.

Beschikbaarheid en prijs van energie
De gas- en elektriciteitsprijzen zijn de afgelopen tijd gestabiliseerd. De energiemarkt wordt nog steeds beïnvloed door diverse externe factoren zoals geopolitieke spanningen, klimaatverandering en de wereldwijde vraag naar energie. Dit heeft effect op de beschikbaarheid van gas en elektriciteit.

Daarnaast is het belangrijk om rekening te houden met de wereldwijde ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen en de overgang naar een duurzamer energiesysteem. Dit kan op lange termijn stabiliteit brengen, maar in de overgangsperiode kan het ook leiden tot fluctuaties in de prijzen van traditionele energiebronnen, zoals gas en andere brandstoffen.

Arbeidsmarktproblematiek
In de huidige arbeidsmarkt zien we steeds vaker uitdagingen bij het invullen van vacatures, doordat het beschikbare potentieel blijft afnemen. Dit vergroot het risico dat onze dienstverlening onder druk komt te staan wanneer we niet tijdig de juiste mensen op de juiste plek krijgen. De effecten hiervan zijn inmiddels merkbaar, met stijgende kosten voor werving, inhuur en langere inwerkperiodes. Dit vraagt om meer creativiteit en aanpassingen binnen onze organisatie om wendbaar te blijven en de continuïteit van onze dienstverlening te waarborgen.

Risico's financieel/economisch

Loonontwikkelingen boven compensatie
De bestemmingsreserve loon- en prijsontwikkelingen is maximaal 2,5% van de begrote lasten op basis van de notitie "Samen werken voor Drenthe". Voor de loonontwikkelingen in de begroting wordt uitgegaan van de CPB reeksen; Prijs Bruto binnenlandsproduct, Prijs overheidsconsumptie beloning werknemers. De stand van de bestemmingsreserve per 31 december 2025 is € 1.051.500. Als de werkelijke loonontwikkeling hoger zijn dan de meegegeven compensatie ontstaat er een tekort, de reserve is dan de eerste opvang.

Paragrafen

Prijsontwikkelingen boven compensatie
De bestemmingsreserve loon- en prijsontwikkelingen is maximaal 2,5% van de begrote lasten op basis van de notitie "Samen werken voor Drenthe". Voor de prijsontwikkelingen in de begroting wordt uitgegaan van de CPB reeksen; Prijs Bruto binnenlandsproduct, Prijs overheidsconsumptie beloning werknemers. In de begroting 2025 is de meegekregen compensatie van de gemeenten voor prijsontwikkelingen verwerkt. Hogere prijsontwikkeling door inflatoire ontwikkelingen zoals zich de laatste jaren in de markt hebben voorgedaan kunnen leiden tot hogere kosten. Als deze kosten hoger zijn dan de ontvangen compensatie wordt een beroep gedaan op de reserve loon- en prijsontwikkelingen.

Onverwachte ontwikkelingen groot brandweermaterieel
Ten aanzien van het groot brandweermaterieel worden we meer en meer geconfronteerd met ontwikkelingen waarop niet te sturen is. Hieronder vallen de aanbestedingstrajecten die veelal langer duren dan verwacht. Om het vervangende materieel langer in stand te houden worden daardoor extra kosten gemaakt. Ook snelle veranderingen op technisch vlak spelen hier een rol, meestal leiden deze ontwikkelingen tot een hogere vervangingsprijs.

Rentebeleid Europese Centrale Bank (ECB)
In 2025 zet de Europese Centrale Bank de voorzichtige koers voort die in 2024 is ingezet. Na de reeks renteverhogingen in 2023, die gericht waren op het terugdringen van de hoge inflatie, heeft de ECB in 2024 en begin 2025 stappen gezet richting een geleidelijke normalisatie van het rentepeil. De afnemende inflatiedruk heeft ruimte geboden voor kleine renteverlagingen, waardoor de volatiliteit rondom financieringskosten verder is afgenomen. Hoewel het renteklimaat daarmee stabieler lijkt, blijft er onzekerheid bestaan over de ontwikkeling van prijzen en economische groei. Stijgende kosten of nieuwe economische schokken kunnen nog steeds invloed hebben op onze financieringsbehoefte.

Risico's huisvesting

Ontwikkelingen huisvesting
Onze huisvesting is een cruciale factor voor onze bedrijfsvoering. Het gebouw aan de Mien Ruysweg vertoont steeds vaker tekenen van overbelasting en onderhoudsachterstand. Deze risico's benadrukken de noodzaak van een duurzame huisvestingsstrategie om operationele verstoringen en oplopende kosten te voorkomen. Daarnaast lopen wij risico's bij stagnatie in de bouw van nieuwe kazernes. Dit kan leiden tot hogere kosten voor het langer in stand houden van bestaande locaties of het huren van tijdelijke voorzieningen voor materieel.

Risico's ICT en informatievoorziening

Digitale verstoring/Cybercrime
De snelle ontwikkelingen in ICT bieden kansen, maar vergroten ook de risico's van digitale verstoringen en cybercrime. Onze toenemende afhankelijkheid van digitale systemen maakt ons kwetsbaar voor incidenten zoals stroomuitval, hacking of datadiefstal. Dergelijke verstoringen kunnen grote gevolgen hebben voor onze primaire processen, vooral voor de continuïteit van de acute hulpverlening. Het blijft essentieel om te investeren in cyberbeveiliging, back-upsystemen en crisisplannen om de impact van digitale dreigingen te minimaliseren.

Paragrafen

Risico's brandweer

Verstoring van het huidige opleidings- en oefensysteem
De maatschappelijke trend dat mensen zich steeds minder lang binden is ook bij vrijwilligers te merken: zij nemen eerder afscheid van de organisatie. Dit brengt het risico met zich mee dat er een tekort ontstaat aan geschoolde en geoefende vrijwilligers. Om voldoende brandweermensen beschikbaar te hebben voor de primaire taken van de organisatie moeten hogere kosten worden gemaakt voor opleiden en oefenen. Het aanbod van scholing, door BON en NIPV, staat onder druk waardoor niet alle rollen tijdig ingevuld kunnen worden.

Bovenmatig aantal grotere incidenten
Met de opheffing van de bestemmingsreserve Rampenpot is binnen de VRD geen specifieke financiële buffer meer aanwezig om bovenmatige kosten als gevolg van grote incidenten direct op te kunnen vangen. Bij dergelijke incidenten moeten vaak snelle operationele beslissingen worden genomen, die directe financiële consequenties kunnen hebben. In het verleden werd de Rampenpot gebruikt wanneer op het moment van handelen nog niet duidelijk was wie de uiteindelijke financiële drager zou zijn.

Niet gedekte risico's voor de brandweermensen
Het werk voor de brandweer brengt inherente risico's met zich mee, waarbij de vraag blijft of deze voldoende zijn afgedekt binnen de huidige afspraken. Beroepgerelateerde ziekten, zoals langdurige blootstelling aan gevaarlijke stoffen en de impact van fysieke en mentale belasting, vormen een groeiende zorg. Dit vraagt om voortdurende aandacht voor preventieve maatregelen, passende vergoedingen en beleid dat inspeelt op nieuwe inzichten rondom beroepsrisico's en gezondheidsschade.

2.4 Weerstandspositie

De weerstandspositie wordt uitgedrukt in een ratio. Deze ratio wordt, overeenkomstig de regels in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) berekend door het aanwezige weerstandsvermogen te delen door de financiële totaalwaardering van de risico's.

Het Nederlands Instituut voor Risicomanagement (NARIS) heeft een beoordelingsmatrix opgesteld om de weerstandsratio te kunnen kwalificeren.

Ratio	
> 2	Uitstekend
1,4 - 2	Ruim voldoende
1 - 1,4	Voldoende
0,8 - 1	Matig
0,6 - 0,8	Onvoldoende

Paragrafen

Door het ontbreken van weerstandsvermogen bij de VRD is de ratio voor de VRD 0. De VRD is onvoldoende in staat om de mogelijke risico's zelf op te vangen en zal bij het zich voordoen van deze risico's een beroep doen op de bij gemeenten aanwezige weerstandscapaciteit.

Gemeente	Benodigd weerstandsvermogen
Aa en Hunze	272.829
Assen	562.105
Borger-Odoorn	257.573
Coevorden	380.402
De Wolden	464.853
Emmen	941.171
Hoogeveen	456.089
Meppel	286.831
Midden Drenthe	337.610
Noordenveld	278.603
Tynaarlo	274.077
Westerveld	212.856
Totaal	**4.725.000**

2.5 Kengetallen

De BBV schrijft een verplichte set van vijf financiële kengetallen voor. De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn niet van toepassing op de VRD. Naast het opnemen van deze kengetallen vindt ook een beoordeling plaats van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie. Door middel van de genoemde kengetallen wordt 'de structureel en reëel sluitende begroting' onderbouwd. Hierna volgt een overzicht van de kengetallen.

Om een beeld te krijgen van de financiële positie van de VRD zijn vier voor ons verplichte toepasbare financiële kengetallen ontwikkeld:

1. netto schuldquote
2. solvabiliteit
3. taakvelden
4. structurele exploitatieruimte

Paragrafen

Netto schuldquote/ Netto schuldquote gecorrigeerd

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de VRD ten opzichte van de totale inkomsten en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

	2027	2028
Langlopende schulden	30.573	38.333
Kortlopende schulden	4.508	4.708
Financiele activa	-415	0
Vorderingen	-3.638	-2.355
Liquide middelen	-2.500	-4.100
Subtotaal	**28.528**	**36.586**
Totale baten	49.153	51.773
Netto schuldquote	**83,0%**	**95,6%**

	2027	2028
Langlopende schulden	30.573	38.333
Kortlopende schulden	4.508	4.708
Vorderingen	-3.638	-2.355
Liquide middelen	-2.500	-4.100
Subtotaal	**28.943**	**36.586**
Totale baten	49.153	51.773
Netto schuldquote gecorrigeerd	**83,9%**	**95,6%**

De VNG heeft als richtlijn een norm van maximaal 130% voor de schuldquote. Daar blijft de VRD ruim onder.

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de VRD in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Als er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene- en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid.

Paragrafen

Solvabiliteitsratio	
2027	8,6
2028	7,8
2029	6,8
2030	7,5

Structurele exploitatieruimte
In de begroting 2027 en volgende jaren wordt een storting gedaan in de reserves. De structurele exploitatieruimte is daarom in 2027 positief.

Structurele exploitatieruimte	
2027	0,46%
2028	0,18%
2029	0,60%
2030	0,81%

3. Financiering

3.1 Wet fido

Het Rijk stelt regels aan hoe gemeenten en provincies hun geld en kapitaal beheren. Die regels staan in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). Hoeveel geld gemeenten en provincies mogen lenen, is afhankelijk van de hoogte van de begroting. De kasgeldlimiet bepaalt hoeveel geld ze mogen lenen voor een periode van maximaal 1 jaar. De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar. Gemeenten en provincies mogen liquide middelen aanhouden bij de schatkist (schatkistbankieren).

3.2 Renterisico kort en langlopende financiering

Kasgeldlimiet
De door het Rijk opgelegde kasgeldlimiet beperkt het risico van stijgende rentelasten van de kortlopende financiering. De limiet beperkt de maximale omvang van de gemiddelde korte schuld
tot 8,2% van de totale lasten (€ 48.786.000) van de programmabegroting. Voor 2027 bedraagt de limiet € 4,0 miljoen. In de onderstaande tabel wordt de ontwikkeling van de voor de komende jaren weergeven. Uitgaande van de geldende limieten blijven wij in 2027 binnen de gestelde normen.

Paragrafen

Berekening kasgeldlimiet (bedrag * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Toegestane kasgeldlimiet				
* In procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
* In bedrag	4.014	4.239	4.383	4.544
Omvang vlottende schuld	4.508	4.708	8.185	10.562
Vlottende middelen	3.750	5.350	2.800	8.500
Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld	758	-642	5.385	2.062
Toegestane kasgeldlimiet	4.014	4.239	4.383	4.544
Ruimte	**3.256**	**4.880**	**-1.003**	**2.482**

Berekening kasgeldlimiet (bedrag * € 1.000)	2027	2027	2027	2027
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Toegestane kasgeldlimiet				
* In procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
* In bedrag	4.014	4.014	4.014	4.014
Omvang vlottende schuld	4.107	4.529	5.044	4.508
Vlottende middelen	1.500	2.250	3.000	3.750
Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld	2.607	2.279	2.044	758
Toegestane kasgeldlimiet	4.014	4.014	4.014	4.014
Ruimte	**6.621**	**6.293**	**6.058**	**4.772**

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijd van de kapitaalmarktleningen (looptijd lening > 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moeten worden aangepast. Het Rijk heeft de maximale omvang van leningen met een renteaanpassing vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Voor de VRD komt het neer op een bedrag van € 9,8 miljoen. Het renterisico is gelijk aan de jaarlijkse aflossing op de langlopende leningen voor de VRD € 3,6 miljoen. Hierdoor blijft de VRD binnen de berekende norm.

Kasstroom/Emu overzicht

In het stabiliteitspact binnen de Europese Unie is afgesproken dat een tekort voor de totale overheidssector niet hoger dan 3 procent van het bruto binnenlands product (BBP) mag zijn. Een goede informatievoorziening is essentieel voor het monitoren en beheersen van het EMU-saldo.

Paragrafen

Tabel EMU saldo

nr.	Omschrijving (bedragen 8 € 1.000)	2027	2028	2029	2030
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit de reserves (zie BBV, artikel 17c)	202	83	292	411
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	3.400	3.250	3.500	3.500
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0	
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa, die op de balans worden geactiveerd	6.900	10.450	6.115	6.065
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de EU en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa, voor zover niet op de exploitatie verantwoord	0	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, en woonrijpmaken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie : Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	0	0	0	0
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen ed.) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de bovenstaande posten	0	0	0	0
11	Verkoop van effecten :				
	a. Gaat u effect verkopen ? (ja/nee)	neen	neen	neen	neen
	b. Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie ?	0	0	0	0
	Berekend EMU saldo	**-3.298**	**-7.117**	**-2.323**	**-2.154**

Paragrafen

Kasstroomoverzicht	2027	2028	2029	2030
Resultaat voor reserves	201.537	82.787	291.987	410.737
Operationele activiteiten	**201.537**	**82.787**	**291.987**	**410.737**
Investeringen	-6.900.000	-10.450.000	-6.115.000	-6.065.000
Afschrijvingen	3.400.000	3.250.000	3.500.000	3.500.000
Mutatie Voorzieningen	-526.158	-496.760	-496.760	-485.000
Saldo	**-3.824.621**	**-7.613.973**	**-2.819.773**	**-2.639.263**
Financieringsactiviteiten	**-3.623.084**	**-7.531.186**	**-2.527.786**	**-2.228.526**
Aflossing leningen	-4.073.244	-4.239.911	-4.262.133	-4.262.133
Mutatie Uitgezette leningen	10.000.000	12.000.000		10.000.000
Mutatie Vorderingen	130.998	1.282.475	558.013	441.987
Mutaties overig	-324.375	-194.071	-87.700	-1.039.198
Mutatie kortlopende schulden	400.404	199.905	3.477.619	2.377.133
Mutatie reserves	201.537	82.787	291.987	410.737
Saldo	**6.335.320**	**9.131.185**	**-22.214**	**7.928.526**
Mutatie liquide middelen	**2.712.236**	**1.600.000**	**-2.550.000**	**5.700.000**
Liquide middelen	**2.500.000**	**4.100.000**	**1.550.000**	**7.250.000**
Stand 1 januari	250.000	2.500.000	4.100.000	1.550.000
Stand 31 december	2.500.000	4.100.000	1.550.000	7.250.000

Paragrafen

4. Verbonden Partijen

4.1 Definitie Verbonden Partij

Een Verbonden Partij (VP) is een privaat- of publiekrechtelijke organisatie waarin de VRD een financieel én een bestuurlijk belang heeft. Er is sprake van een financieel belang als de VRD aansprakelijk is bij het niet nakomen van de verplichtingen door de rechtspersoon. Er is sprake van een bestuurlijk belang als de VRD vertegenwoordigd is in het bestuur of zeggenschap daarin kan uitoefenen. Gelet op deze kwalificaties kent de VRD één verbonden partij, namelijk Stichting Brandweeropleidingen Noord. Daarnaast worden partijen genoemd waarmee de VRD een nauwe betrokkenheid heeft.

4.2 Stichting Brandweeropleidingen Noord (BON)

De VRD neemt samen met de veiligheidsregio's Fryslân en Groningen deel aan de Stichting Brandweeropleidingen Noord. De stichting is aandeelhouder in de Bon Holding B.V. De Bon Holding B.V. heeft een 100%-deelneming in Oefencentrum Noord B.V., Brandweeropleidingen Noord B.V. en de Brandweer Flexpool Noord B.V.. De BON factureert de afgenomen dienstverlening (opleiden of oefenen).

4.3 Nederlands Instituut voor Publieke Veiligheid (NIPV)

Dit is de organisatie die de krachten bundelt op het terrein van de publieke veiligheid in Nederland. Klimatologische, digitale, maatschappelijke en internationale ontwikkelingen brengen Nederland nieuwe typen crises en complexe maatschappelijke vraagstukken. Het Instituut wordt bestuurd door de voorzitters van de 25 veiligheidsregio's. Het NIPV levert onder andere een bijdrage aan de brandweeropleidingen en het delen van informatie en expertise. Ook houdt het NIPV zich bezig met het verwerven en beheren van materieel, uitrusting en telecommunicatievoorzieningen. Een deel van de geldstroom aan het NIPV komt bij de veiligheidsregio's vandaan, hiervoor betaalt de VRD jaarlijks contributie.

Samenwerkingspartijen

De VRD kan haar taken beter uitvoeren in samenwerking met andere partijen. De beste resultaten uit samenwerking zijn te behalen als de betrokken partijen zich vanzelfsprekend met elkaar verbonden voelen, bijvoorbeeld vanwege gemeenschappelijke waarden of belangen. Kwaliteit- en resultaatverbetering staan voorop.
Voorbeelden van samenwerking zijn:

- dienstverleningsovereenkomst met de Gemeente Tynaarlo voor de uitvoering van de salarisadministratie
- dienstverleningsovereenkomst met GGD Drenthe voor de administratievoering van de GHOR
- samenwerkingsovereenkomst met Veiligheidsregio Fryslân en Groningen voor de uitvoering van de personeelsadministratie voor het personeel van de MKNN dat werkt voor de drie Veiligheidsregio's.
  samenwerkingsovereenkomst Zorg- en VeiligheidsHuis Drenthe (Pijofach, AB besluit 3-10-2018).

Paragrafen

5. Bedrijfsvoering

5.1 Rechtmatigheidsverantwoording

VRD heeft als publieke organisatie de wettelijke en maatschappelijke taak om zorg te dragen voor de toetsing van de rechtmatigheid en doelmatigheid van de financiële handelingen. Deze toetsing is noodzakelijk om de uitgaven beheersbaar te houden en de kwaliteit van de geleverde diensten te kunnen garanderen. Daarnaast moet VRD verantwoording afleggen over het voldoen aan wet- en regelgeving (compliance). Om aan te kunnen tonen dat VRD rechtmatig en doelmatig heeft gehandeld wordt jaarlijks een intern controleplan opgesteld. Met dit interne controleplan wil VRD aantonen dat processen op orde zijn, de kwaliteit is gewaarborgd en risico's worden beheerst, maar ook dat integer en kostenbewust wordt gehandeld met publiek geld.

Na afloop van het boekjaar legt VRD verantwoording af over de uitgevoerde activiteiten in de jaarrekening. Onderdeel van de jaarrekening is vanaf het jaar 2023 de rechtmatigheidsverantwoording. Het dagelijks bestuur geeft in deze rechtmatigheidsverantwoording aan of in overeenstemming met wet- en regelgeving is gehandeld. Hiervoor zijn afspraken gemaakt met het algemeen bestuur. Zo is er een verantwoordingsgrens afgesproken, is het normenkader vastgesteld en is de financiële verordening GGD en VRD aangevuld met afspraken over de rechtmatigheidsverantwoording.

5.2 Verantwoordingsgrens VRD

Het AB van de VRD heeft in de vergadering van 3 september 2025 de kaders voor de rechtmatigheidsverantwoording vastgesteld. De verantwoordingsgrens is vastgesteld op 2% van de totale lasten (inclusief dotaties aan de reserves). Dat betekent dat het AB geïnformeerd wordt over fouten en onzekerheden die boven deze grens liggen.

Rechtmatigheidsverantwoording	Percentage	Totale lasten (incl.dotatie reserves)*	Verantwoording-grens
Fouten	2%	49.153.000	983.057
Onzekerheden	2%	49.153.000	983.057

5.3 Wet Open Overheid

De Wet Open Overheid (Woo) geeft iedereen de mogelijkheid om te weten wat de overheid doet, hoe ze dat doet en waarom. Overheidsorganisaties, zoals de Veiligheidsregio Drenthe (VRD), moeten informatie actief openbaar maken of beschikbaar stellen als iemand erom vraagt. Zo kan iedereen de overheid controleren. Openbaarheid is belangrijk en versterkt het vertrouwen in de overheid.

De invoering van de Woo vindt plaats in tranches die gefaseerd in de tijd van kracht worden. Op dit moment is nog niet duidelijk hoe de fasering voor 2027 eruitziet. De VRD zal haar werkzaamheden inrichten zodra hier meer zicht op is.

* o.b.v. begroting 2027.

Paragrafen

6. Onderhoud Kapitaalgoederen

6.1 Inleiding

De Veiligheidsregio Drenthe beschikt over diverse kapitaalgoederen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van brandweerzorg, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. Deze kapitaalgoederen bestaan voornamelijk uit voertuigen, operationeel materieel, huisvesting, ICT-infrastructuur en communicatiemiddelen.
Het doel van deze paragraaf is inzicht te geven in:

- het beleidskader voor het beheer en onderhoud van deze kapitaalgoederen;
- de financiële consequenties hiervan;
- de verwerking van deze consequenties in de begroting.

6.2 Materieel en voertuigen

Beleidskader

Het beheer en de vervanging van voertuigen en operationeel materieel vinden plaats op basis van het vervangingsplan. Uitgangspunt hierbij is dat het materieel gedurende de gehele levensduur veilig, betrouwbaar en operationeel inzetbaar blijft. Hierbij worden de 1e lijns-voertuigen vervangen bij het verstrijken van de afschrijvingstermijnen. Bij de overige materialen en voertuigen vindt een beoordeling plaats voor tot vervanging wordt overgegaan.

Financiële consequenties

De vervanging van voertuigen en materieel leidt tot investeringen die via afschrijvingen wordt verwerkt in de exploitatie. Afschrijving op materiaal en voertuigen wordt gestart in het jaar naar aanschaf/in gebruik name van het kapitaalgoed.

Vertaling in de begroting

In de begroting zijn de kapitaallasten opgenomen volgens het actuele investerings- en vervangingsprogramma.

Paragrafen

6.3 Huisvesting

Beleidskader
De Veiligheidsregio maakt gebruik van brandweerkazernes en ondersteunende huisvesting. Het eigendom, onderhoud en beheer van deze gebouwen zijn deels ondergebracht bij gemeenten en deels bij de Veiligheidsregio.

Financiële consequenties
Voor het in stand houden van de huisvesting zijn onderhouds- en exploitatiebudgetten beschikbaar. Eventuele renovaties, verduurzamingsmaatregelen en veranderingen in eigendomsverhoudingen vinden plaats in overleg met betreffende gemeenten hierover worden in voorkomende gevallen afzonderlijke afspraken gemaakt.

Vertaling in de begroting
De onderhouds- en exploitatiekosten zijn opgenomen binnen de programma's Brandweerzorg en Bedrijfsvoering. Gesprekken met gemeenten over eigendom, beheer en bekostiging van kazernes die gevolgen worden in afstemming met het algemeen bestuur verwerkt in toekomstige begrotingen.

6.4 ICT en Communicatiemiddelen

Beleidskader
De operationele taakuitvoering vereist een betrouwbare ICT- en communicatie-infrastructuur. Hiervoor wordt gewerkt met vervangings- en onderhoudsplannen voor onder andere mobiele communicatievoorzieningen, netwerkvoorzieningen en bedrijfsinformatiesystemen.

Financiële consequenties
De vervanging en doorontwikkeling van ICT-middelen leidt tot investeringen en beheerlasten.

Vertaling in de begroting
De hiermee samenhangende lasten zijn opgenomen binnen het programma's Bedrijfsvoering.

Paragrafen

6.5 Geplande investeringen

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste investeringen voor de komende jaren opgenomen.

Investeringsprogramma	2027	2028	2029	2030
Gebouwen				
Huisvesting	5.000.000	6.000.000	0	0
Inrichting	50.000	50.000	50.000	0
Vervoermiddelen				
Voertuigen	1.385.000	3.250.000	5.000.000	5.000.000
Inventaris rijdend materiaal	100.000	890.000	890.000	890.000
Machines, apparaten en installaties				
ICT	95.000	40.000	40.000	40.000
Materieel duiken	10.000	10.000	10.000	10.000
Ademlucht	0	85.000	0	0
Overige				
Kleding	190.000	125.000	125.000	125.000
Telecommunicatie	70.000	0	0	0
Overige	0	0	0	0
Totaal aan investeringen	6.900.000	10.450.000	6.115.000	6.065.000

6.6 Risico's en ontwikkelingen

De belangrijkste risico's binnen het beheer van de kapitaalgoederen zijn:

- prijsstijgingen van voertuigen en materieel;
- langere levertijden van specialistisch materieel;
- toenemende eisen op het gebied van duurzaamheid;
- mogelijke wijzigingen in eigendom en onderhoudsverantwoordelijkheid van kazernes;
- technologische ontwikkelingen die vervroegde vervanging noodzakelijk maken.

Deze risico's worden betrokken bij het actualiseren van de meerjarige investeringsplanning en de begroting.

Financiële begroting en meerjarenraming 2026 - 2029

1. Uitgangspunten begroting

De begroting voor 2027 en de meerjarenraming zijn opgesteld op basis van de uitgangspunten uit het document “Samen werken voor Drenthe”. Bij de opstelling van de meerjarenraming is rekening gehouden met loon- en prijsontwikkelingen en de geschetste ontwikkelingen zodat de financiële vooruitzichten zo realistisch mogelijk worden weergegeven.

Voor alle gemeenschappelijke regelingen (GR-en) wordt dezelfde financiële prognose gehanteerd, zodat er een consistente basis is voor de financiële planning. Het is belangrijk te benadrukken dat de cijfers in de meerjarenraming prognoses zijn. Dit betekent dat ze gebaseerd zijn op de best beschikbare informatie op dit moment.

De financiële uitgangspunten zijn samengevat in onderstaande tabel.

	2026	2027	2028	2029	2030
Loon- en Prijscompensatie		1.410.000	1.360.000	1.243.000	1.285.000
Reparatie bezuiniging Rijksbijdrage BDUR		790.000			
Impuls Brandweerzorg		1.200.000	1.200.000	723.000	800.000
Op peil brengen kapitaalslasten		60.000	60.000		
Gemeentelijke bijdrage	**34.411.000**	**37.871.000**	**40.491.000**	**42.457.000**	**44.542.000**

2. Ontwikkelingen begroting 2027

In de begroting zijn onderstaande ontwikkelingen meegenomen:

2.1 Loon- en prijscompensatie 2027-2030

Voor de bepaling van de kostenstijgingen wordt rekening gehouden met een stijging lonen en prijzen van 3,7 % op basis van de Macro economische verkenning van het Centraal Planbureau . Dit percentage wordt gecorrigeerd conform de uitgangspunten “Samenwerken voor Drenthe” met 0,4%. Hierdoor komt het totale percentage voor loon- en prijscompensatie uit op 4,1%.

In de notitie “Samenwerken voor Drenthe” wordt uitgegaan van een standaard verhouding Loon-/prijsontwikkeling van 70/30. Deze verhouding passen wij ook toe.

Financiële begroting en meerjarenraming 2026 - 2029

Cijfers CEP 2026 - 12 maart 2026	2027	2028	2029	2030
Prijs overheidsconsumptie: beloning werknemers	4,1	3,9	3,3	3,2
Prijs bruto binnenlands product (%)	2,5	2,9	2,5	2,6
Aandeel loonkosten	70%	70%	70%	70%
Aandeel Prijs gerealateerde kosten	30%	30%	30%	30%
Loon- en prijsontwikkeling voor Veiligheidsregio Drenthe	**3,7**	**3,6**	**3,1**	**3,0**
Correctie voorgaande jaren	**0,4**	**-**	**-**	**-**
Loon en prijsontwikkeling meenemen in begroting	**4,1**	**3,6**	**3,1**	**3,0**

Daarnaast zijn onderstaande ontwikkelingen opgenomen in de begroting 2027 en verder:

2.2 Reparatie rijksbezuiniging Bdur

De begroting 2026 werd opgesteld in de veronderstelling dat de onbedoelde rijkskorting van 10% op de BDUR-bijdrage zou worden teruggedraaid, maar die correctie is uiteindelijk uitgebleven. Hierdoor ontstond een structureel financieel gat dat binnen de begroting moest worden opgevangen om het financiële kader solide te houden. Omdat de korting ook voor 2027 en de daaropvolgende jaren niet is hersteld, is deze nu blijvend verwerkt in de meerjarenbegroting.

2.3 Ontwikkelingen brandweerzorg

In deze begroting zijn de ontwikkelingen, zoals geschetst met betrekking tot brandweerzorg volledig financieel vertaald en verwerkt.

2.4 Ontwikkeling kapitaallasten

Op basis van het bestuursbesluit van 23 maart 2016, waarbij destijds de investeringsruimte (€ 850.000) is ingezet voor dekking van gestegen lonen en prijzen, worden de gemeentelijke bijdragen vanaf 2019 jaarlijks verhoogd met € 60.000 voor de toenemende kapitaallasten. Op basis van het eerdere afspraken bedrag zou de verhoging doorlopen tot en met 2028.

[1]De cijfers zijn gebaseerd op de cijfers CEP, publicatie 12 maart 2026.

Financiële begroting en meerjarenraming 2026 - 2029

3. Recapitulatie meerjarenraming 2027-2030

Rekening houdende met de uitgangspunten geformuleerd in “Samenwerken voor Drenthe” en de autonome ontwikkeling ziet de meerjarenbegroting er als volgt uit:

		Jaarrekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Programma's							
Brandweerzorg	Baten	358	272	447	447	447	447
Crisisbeheersing	Baten	2.105	1.861	1.750	1.750	1.750	1.750
Bedrijfsvoering	Baten	2.324	2.321	2.893	2.893	2.893	2.893
Dekkingsbronen	Baten	40.288	41.356	44.062	46.682	48.648	50.733
Saldo baten	**Saldo**	**45.076**	**45.811**	**49.153**	**51.773**	**53.739**	**55.824**
Brandweerzorg	Lasten	-28.194	-27.613	-30.119	-31.245	-31.924	-32.756
Crisisbeheersing	Lasten	-2.623	-2.380	-3.251	-3.488	-3.448	-3.448
GHOR	Lasten	-1.547	-1.793	-1.814	-1.999	-2.075	-2.154
Bedrijfsvoering	Lasten	-12.181	-13.080	-12.701	-12.819	-12.918	-12.999
Dekkingsbronen	Lasten	-270	-193	-1.066	-2.138	-3.082	-4.056
Saldo lasten	**Saldo**	**-44.814**	**-45.059**	**-48.951**	**-51.690**	**-53.447**	**-55.413**
Totaal aan dekkingsbronnen		**262**	**752**	**202**	**83**	**292**	**411**
Resultaat voor bestemming		**262**	**752**	**202**	**83**	**292**	**411**
Mutatie reserves	L/B	-457	-752	-202	-83	-292	-411
Resultaat na bestemming		**-194**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Voor een toelichting op de programma’s verwijzen wij naar de verschillende toelichtingen in het programmaplan.

Incidentele baten en lasten

In de begroting worden de overtollige middelen die ontvangen worden van het rijk in het kader van versterking Crisisbeheersing groot € 202.000 in de hiervoor bestemde bestemmingsreserve gestort.

Financiële begroting en meerjarenraming 2026 - 2029

4. Gemeentelijke bijdragen

Rekening houdende met de meerjarenraming ontwikkelen de gemeentelijke bijdragen zich als volgt:

Overzicht gemeentelijke Bijdrage	Aantal inwoners per 1-1-2025	Gemeentelijk bijdrage VRD 2027	Gemeentelijk bijdrage VRD 2028	Gemeentelijk bijdrage VRD 2029	Gemeentelijk bijdrage VRD 2030
Aa en Hunze	25.935	2.186.734	2.345.493	2.464.079	2.590.002
Assen	70.392	4.505.289	4.819.314	5.053.877	5.302.954
Borger-Odoorn	26.049	2.064.458	2.213.134	2.324.189	2.442.115
Coevorden	35.860	3.048.931	3.270.518	3.436.033	3.611.790
De Wolden	24.672	1.861.462	1.994.606	2.094.060	2.199.667
Emmen	109.678	7.543.513	8.075.610	8.473.064	8.895.110
Hoogeveen	56.906	3.655.564	3.910.523	4.100.967	4.303.194
Meppel	36.271	2.298.958	2.458.927	2.578.418	2.705.302
Midden Drenthe	34.021	2.705.952	2.900.921	3.046.555	3.201.199
Noordenveld	31.751	2.233.012	2.391.073	2.509.138	2.634.508
Tynaarlo	35.011	2.196.733	2.349.318	2.463.292	2.584.319
Westerveld	19.983	1.706.045	1.830.098	1.922.761	2.021.157
	506.529	**36.006.652**	**38.559.535**	**40.466.432**	**42.491.317**
Emmen 24 UUR		1.864.349	1.931.465	1.990.568	2.050.683
Totaal		**37.871.000**	**40.491.000**	**42.457.000**	**44.542.000**

Een deel van de gemeentelijke bijdrage wordt verrekend naar het aantal inwoners per gemeente. Hierdoor kunnen kleine onderlinge verschillen in de gemeentelijke bijdrage ontstaan ten opzichte van het voorgaande jaar. De totale gemeentelijke bijdrage voor 2027 bedraagt € 37.871.000 (conform afspraken uit “Samenwerken voor Drenthe”, bestaande uit € 4.773.350 (inwonersbijdrage) en € 33.097.650 (bijdrage brandweerzorg). Let wel gebruik van de inwoneraantal is gebaseerd op begrotingsjaar -2 dit wijkt af van de afspraken gemaakt in de gemeenschappelijke regeling waar wordt uitgegaan van begrotingsjaar -1.

Financiële begroting en meerjarenraming 2026 - 2029

5. Geprognosticeerde balans en financiële kengetallen

In het BBV is opgenomen dat voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar een geprognosticeerde balans moet worden opgenomen in de begroting. Met het opnemen van deze balans krijgt het bestuur meer inzicht in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en in de financieringsbehoefte.

Activa	31-12-28	31-12-29	31-12-30	31-12-28
Vaste Activa				
Materiële vaste activa	34.199.078	41.399.078	44.014.078	46.579.078
Financiele vaste activa	415	0	0	0
	34.199.493	**41.399.078**	**44.014.078**	**46.579.078**
Vlottende activa				
Vorderingen	3.637.667	2.355.192	1.797.179	1.355.192
Liquide middelen	2.500.000	4.100.000	1.550.000	7.250.000
	6.137.667	**6.455.192**	**3.347.179**	**8.605.192**
Overlopende activa	**1.250.000**	**1.249.514**	**1.250.000**	**1.250.000**
Totaal	**41.587.160**	**49.103.784**	**48.611.257**	**56.434.270**
Passiva				
Vaste Passiva				
Bestemmingsreserves	3.242.171	2.716.013	2.716.013	2.716.013
Resultaat bestemming				
Voorzieningen	**3.242.171**	**2.716.013**	**2.716.013**	**2.716.013**
Vaste Schulden	**30.573.123**	**38.333.212**	**34.071.079**	**39.808.947**
Vlottende Passiva				
Kortlopende schulden	**4.507.631**	**4.707.536**	**8.185.155**	**10.562.288**
Totaal	**41.587.160**	**49.103.784**	**48.611.257**	**56.434.270**

Financiële begroting en meerjarenraming 2026 - 2029

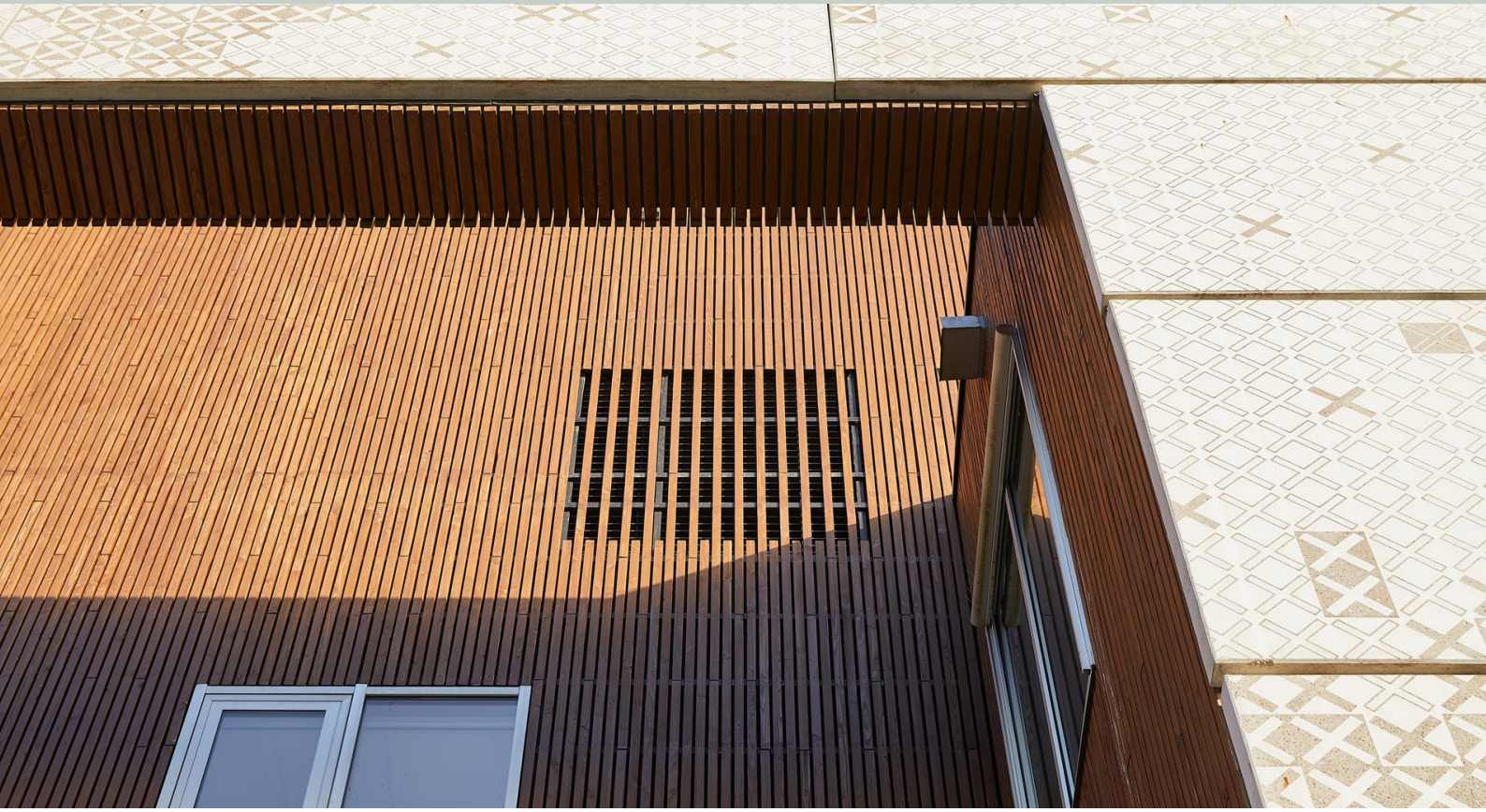
5.1 Overige Kengetallen

In het BBV staat aangegeven welke overzichten onderdeel van de begroting moeten zijn.
Deze overzichten zijn hieronder opgenomen en toegelicht.

Renteschema

Op basis van de notitie Rente 2017 staat beschreven hoe de rentetoerekening aan het taakveld Treasury vorm moet worden gegeven. Onderstaande tabel bepaalt het renteresultaat.

	2027	2028	2029	2030
Externe rente Lasten	702.861	949.453	1.040.433	1.100.386
Externe rente Baten	-473	0	0	0
Saldo rentelasten en rentebaten	**702.388**	**949.453**	**1.040.433**	**1.100.386**
Aan taakvelden toe te rekenen Rente	702.388	949.453	1.040.433	1.100.386
Aan taakvelden toegerekende Rente	702.388	949.453	1.040.433	1.100.386
Rente resultaat voor taakveld Treasury	**0**	**0**	**0**	**0**

Financiële begroting en meerjarenraming 2026 - 2029

Taakvelden

Het volgende overzicht geeft inzicht in het verdelingsprincipe van de programma's naar de verplichte taakvelden in de gemeentelijke begrotingen.

Taakvelden		2027	2028	2029	2030
Nummer	**Omschrijving**	**bedrag**	**bedrag**	**bedrag**	**bedrag**
0.7	Gemeentefonds	37.871	40.491	42.457	44.542
0.5	Algemene dekkingsmiddelen	6.191	6.191	6.191	6.191
	Totaal baten	**44.062**	**46.681**	**48.648**	**50.733**
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	37.871	40.491	42.457	44.542
0.4	Overhead	6.191	6.191	6.191	6.191
0.61	Treasury	44.062	46.681	48.648	50.733
8.3	Wonen en Bouwen	408	430	445	459
0.8	Overige baten en lasten	2.660	4.472	5.706	6.899
	Totaal lasten	**40.038**	**42.248**	**43.758**	**45.158**
0.10	Reserve mutaties	202	83	292	411
0.10	Vennootschapsbelasting	-	-	-	-
Totaal resultaat		**-0**	**-0**	**-0**	**-0**
Percentage Overhead		**22%**	**21%**	**21%**	**20%**

Toelichting bij tabel Taakvelden:

Onder het taakveld 0.4 Overhead zijn de kosten zoals vermeld in het programma Organisatie opgenomen. Het taakveld 8.3 bestaat uit in deel van de loonkosten Risicobeheersing. In het taakveld 0.8 overige baten en lasten is het onverdeelde bedrag voor prijsontwikkeling opgenomen.

5.2 Beleidsindicatoren

Tot slot is een vijftal beleidsindicatoren voorgeschreven. De waarden zijn hieronder aangegeven

Beleidsindicatoren	2027	2028	2029	2030
Formatie	0,41	0,41	0,41	0,41
Fte/ 1000 inwoners				
Bezetting	0,39	0,39	0,39	0,39
Fte/ 1000 inwoners				
Apparaatskosten	25,1	25,3	25,5	25,7
Per inwoner				
Externe inhuur	4,3	4,3	4,3	4,3
Percentage loonkosten				
Overheadkosten	19,4	19,6	19,8	20,0
Per inwoner				
Aantal Inwoners Drenthe	506.529	506.529	506.529	506.529

Begroting **2027**

Brandweer, crisisbeheersing, GHOR
en bedrijfsvoering

Veiligheidsregio
Drenthe